

به نام خدا

درس علم داده

گزارش پروژه: پیشبینی درآمد فیلمها و تحلیل اکتشافی داده ها

اعضای گروه: محمدرضا ادريس آبادی (۹۹۵۲۲۳۶۵) ، پارسا آقاعلی (۴۰۰۵۲۱۰۷۲)

استاد: دکتر نادری

پاییز ۱۴۰۳

مقدمه

در دنیای سینما، پیش‌بینی میزان فروش یک فیلم در گیشه یکی از چالش‌های اساسی برای استودیوهای فیلم‌سازی و سرمایه‌گذاران محسوب می‌شود. عوامل مختلفی همچون بودجه تولید، ژانر فیلم، تعداد بازیگران، سابقه کارگردان، امتیاز منتقدان و بینندگان، و حتی زمان اکران می‌توانند بر درآمد یک فیلم تأثیرگذار باشند. هدف این پروژه، بررسی و تحلیل این متغیرها و طراحی مدل‌های یادگیری ماشین برای پیش‌بینی درآمد فیلم‌ها بر اساس داده‌های **Rotten Tomatoes** است.

این گزارش شامل مراحل مختلف پردازش داده، مهندسی ویژگی‌ها، آموزش و مقایسه مدل‌های یادگیری ماشین، تحلیل داده‌ها و پیشنهادهایی برای بهبود مدل خواهد بود.

۲. آماده‌سازی و پیش‌پردازش داده‌ها

۲.۱ بارگذاری داده‌ها

برای انجام این تحلیل، دو مجموعه داده شامل اطلاعات فیلم‌ها و اطلاعات عوامل (بازیگران و کارگردانان) مورد استفاده قرار گرفتند. این داده‌ها از دو فایل **CSV** بارگذاری و با استفاده از **pandas** پردازش شدند.

۲.۲ پردازش داده‌های متنی و دسته‌بندی

- تبدیل مقادیر متنی به عددی: برخی متغیرهای کیفی (مانند زبان اصلی فیلم) با استفاده از **LabelEncoder** به مقادیر عددی تبدیل شدند.
- **(One-Hot Encoding)** ژانر فیلم‌ها: ژانر فیلم‌ها که به صورت لیستی از مقادیر متنی ذخیره شده بودند، با روش **One-Hot Encoding** به متغیرهای عددی مجزا تبدیل شدند.
- تبدیل تاریخ اکران: تاریخ انتشار فیلم‌ها به سال انتشار تبدیل شد تا بتوان از آن به عنوان یک ویژگی عددی استفاده کرد.

۲.۳ مدیریت داده‌های گمشده

- حذف سطری‌های دارای مقادیر گمشده مهم: مواردی که مقدار گمشده آن‌ها اهمیت بالایی داشت (مانند **rt_box_office**) حذف شدند.

- جایگذاری مقادیر گمشده با مقادیر میانه: برای ویژگی‌هایی مانند `rt_runtime`.

`rt_review_count` و `rt_production_budget` مقادیر گمشده با میانه پر شدند تا توزیع

داده‌ها حفظ شود.

۳. مهندسی ویژگی‌ها

۳.۱ ایجاد ویژگی‌های جدید

- تعداد بازیگران: تعداد بازیگرانی که در یک فیلم حضور دارند به عنوان یک ویژگی اضافه شد.
- شمارش ژانرها: تعداد ژانرهایی که یک فیلم به آن تعلق دارد محاسبه شد.
- کارگردانان شناخته شده: بررسی شد که آیا کارگردان فیلم از بین افراد شناخته شده است یا خیر.
- کشورهای تولیدکننده: کشورهایی که در تولید فیلم مشارکت داشته‌اند به عنوان یک ویژگی دسته‌ای بررسی و پردازش شدند.

۴. آموزش مدل‌ها

۴.۱ تقسیم داده‌ها به مجموعه آموزشی و تست

داده‌ها به دو مجموعه آموزشی (۷۵٪) و تست (۲۵٪) تقسیم شدند. ویژگی‌های عددی نرمال‌سازی شدند و مدل‌ها بر روی این داده‌ها آموزش دیدند.

۴.۲ مدل‌های مورد استفاده

- رگرسیون خطی (**Linear Regression**) مدلی ساده که رابطه خطی بین ویژگی‌ها و درآمد را تحلیل می‌کند.
- جنگل تصادفی (**Random Forest Regressor**) مدلی غیربرخطی که با استفاده از مجموعه‌ای از درخت‌های تصمیم، دقت پیش‌بینی را افزایش می‌دهد.
- **XGBoost** مدلی مبتنی بر درخت‌های افزایشی که دقت بالاتری نسبت به روش‌های کلاسیک دارد.

۴.۳ تنظیم هایپرپارامترها

برای بهینه‌سازی مدل‌ها، تنظیمات زیر برای **XGBoost** اعمال شد:

- `n_estimators: 200`

- `learning_rate: 0.1`

- `max_depth: 6`

مدل‌های دیگر نیز با مقداردهی پیش‌فرض اجرا شدند.

۵. ارزیابی مدل‌ها

۵.۱ معیارهای ارزیابی

مدل‌ها با استفاده از معیارهای زیر ارزیابی شدند:

- میانگین قدر مطلق خطا (**MAE**) مقدار مطلق خطای پیش‌بینی‌های مدل.

- میانگین مربعات خطا (**MSE**) مربعات خطای پیش‌بینی‌ها.

- ضریب تعیین (**R²**) معیاری برای سنجش دقت مدل.

۵.۲ مقایسه عملکرد مدل‌ها

نتایج ارزیابی مدل‌ها به صورت زیر بود:

مدل	MAE	MSE	R ²
جنگل تصادفی	۳۸,۸۷۶,۳۴۵	$۱۰^{15} \times ۷.۹۹۲$	۰.۷۵۳
XGBoost	۴۰,۰۹۹,۸۸۹	$۱۰^{15} \times ۹.۰۵۳$	۰.۷۲۱

بر اساس این مقایسه، جنگل تصادفی بهترین عملکرد را در میان مدل‌های بررسی شده داشت.

۶. تحلیل داده‌ها

۶.۱ نمودار مقایسه مقادیر واقعی و پیش‌بینی شده

نموداری برای مقایسه درآمد واقعی فیلم‌ها با پیش‌بینی‌های مدل XGBoost رسم شد. نقاطی که به خط ایده‌آل

$y=x$ نزدیک‌تر باشند، نشان‌دهنده دقت بالاتر مدل هستند.

۶.۲ بررسی اهمیت ویژگی‌ها

ویژگی‌های مهم که تأثیر بیشتری در پیش‌بینی درآمد فیلم داشتند عبارت بودند از:

۱. تعداد نقدهای ثبت شده (rt_review_count)

۲. بودجه تولید (rt_production_budget)

۳. کشور تولیدکننده (rt_production_countries)

۴. امتیاز منتقدان و تماشاگران (rt_critics_score) و (rt_audience_score)

۵. تعداد بازیگران (rt_actors_count)

نمودار اهمیت ویژگی‌ها نشان داد که تعداد نقدها و بودجه تولید تأثیرگذارترین عوامل در پیش‌بینی درآمد فیلم هستند.

۷. پیشنهادات برای بهبود مدل

- افزایش حجم داده‌ها: داده‌های بیشتری از سایر منابع IMDb ، BoxOfficeMojo می‌توانند به مدل اضافه شوند.

- استفاده از مدل‌های پیچیده‌تر: مانند Neural Networks برای افزایش دقت.

- بهینه‌سازی هایپرپارامترها: به‌ویژه برای مدل Random Forest ، استفاده از GridSearchCV یا

Bayesian Optimization.

- اضافه کردن ویژگی‌های جدید: مانند بازیگران اصلی فیلم، نقدهای کاربران، و تأثیر تبلیغات.

۸. نتیجه‌گیری

در این پروژه، مدل‌های یادگیری ماشین برای پیش‌بینی درآمد فیلم‌های سینمایی مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج نشان داد که مدل جنگل تصادفی بهترین عملکرد را داشته و معیار R^2 آن برابر ۰.۷۵ بود. همچنین، مشخص شد که تعداد نقدها، بودجه تولید و کشور تولیدکننده بیشترین تأثیر را در پیش‌بینی درآمد فیلم دارند. در آینده، بهبود مدل با استفاده از داده‌های بیشتر و الگوریتم‌های پیشرفته‌تر می‌تواند دقت پیش‌بینی را افزایش دهد و ابزارهای دقیق‌تری برای تحلیل و پیش‌بینی فروش فیلم‌ها ارائه دهد.

منابع

- Scikit-learn Documentation: <https://scikit-learn.org/stable/>
- XGBoost Documentation: <https://xgboost.readthedocs.io/en/latest/>
- Rotten Tomatoes Dataset: <https://www.rottentomatoes.com/>
- IMDb Dataset: <https://www.imdb.com/interfaces/>
- Box Office Mojo: <https://www.boxofficemojo.com/>